

očitna licealna bukvarnica napravi, za katero je bilo po-
hištvo v šolah v drugim nadstropju pripravljeno, in
za varha omenjeni učenik modroslovja izvoljen, kterimu
se je za oskerbništvo knjigarnice, čez njegovo učeniško
plačilo, še vsako léto 200 gold. plačevalo, in stano-
vanje poleg bukvarnice dalo.

De bi se novonapravljena licealna bukvarnica ob-
deržala in od léta do léta množila, ji je bilo po viso-
cim ukazu c. k. dvorne gosposke 31. grudna 1791
vsako léto 300 gold. v pripomoč dodeljeno, kateri so bili
pa v létu 1809 za 200 gold. povikšani, in po tém ta-
kim ima še dan današnji Ljubljanska bukvarnica 500
gold. dohodkov na léto. Za ta denar se pa ne kupu-
jejo same bukve, ampak iz imenovanih dohodkov se
plačuje tudi bukvovéz za vezanje novih in prevezova-
nje starih in poškodvanih bukev, in kar je popírja, pe-
rés, čertnikov, tinte i. t. d. za pisarnico in bravnico
treba, se tudi iz omenjenih denarjev omišluje; kateri
stroški bukvarnišne dohodke vsako léto precej prikraj-
šajo.

De bi se pa ta nova naprava licealne bukvarnice
s pridam rabila, se je 15. svečana 1794 za občno
rabo odperla.*) Dèrli so va-njo uka željni braveci in
šolska mladost takó, de je bilo veselje viditi, in sicer
s tako radovednostjo in takó pogostama, de jim je že
takrat dostikrat prostora zmanjkovalo, posebno pa od
tega časa, ko smo bili po Francozki vladbi od léta
1813 zopet pod našo Avstrijansko vladarstvo prišli.
Akoravno je v nji za bravece 50 sedal pripravljenih,
se jih je prav dostikrat, posebno pozimi ali proti veli-
kim šolskim spraševanjem toliko v bravnico nabralo, de
jih je večidel ob torkih ali četrtekah moglo tretjino ali
polovico stati, ali pa zavolj pomanjkanja prostora še
clo bravnico zapustiti.

Kakor iméniki bravecov, kateri so bili do léta 1848
zapovedani v vsaki očitni bukvarnici, spričujejo, je ob-
iskovalo nekoliko lét sém, posebno pa od léta 1839,
kar se je bila dala bravnica skorej na pol veči od po-
prejšnje razširiti, na léto čez 10, 11, 12 včasih pa
še celo blizo 13 tavžent bravecov iz vsih stanov razun
profesorjev, kateri imajo pravico bukve na dom jemati.
Bukve vsih razdelkov se tù prav pridno beró: gerčki,
latinski, nemški in laški klasikarji, zemljopisi, zgodo-
vinske, matematiške in natoroslovske bukve, tudi slo-
vanskih so se braveci dvé léti sém prav čversto in z veli-
kim veseljem poprijeli, tudi pridno se beró jezikoslov-
ske, zdravilske bukve i. t. d. Samo bogoslovske bukve
nar bolj pri miru ležé, mende zató, kër imajo bogo-
slovci svojo lastno bukvarnico v semenišču.

(Dalje sledi.)

Nova nesreča ognja v Vodiški fari.

Vodíce 31. maja 1850. V pondeljik pred prazni-
kam sv. rešn. telesa, to je, 27. t. m. zvečer ob 10. uri
je že spet v Vodiški fari, v Bukovci 5 kmetiških hiš z
drugimi poslopljemi vred pogorelo. Pri prvi hiši je zgo-
relo tudi 7 glav govéje živine, ljudi pa vender ni no-
beden poškodvan. Skorej ne moremo drugač misliti, ka-
kor de je bilo zažgano, ker je na podu (skednju) za-
čelo goreti, kjer ni imel po dnevi nobeden nič opraviti,
in ker tudi per tisti hiši nobeden tobaka ne pije. In pa
še iz več družih vzrokov to lahko sodimo. Kam bomo
prišli, če se hudobneži in malopridni berači ne bojo bolj
uganjali in strahovali?

Bukovski pogorelci so sicer vsi zavarvani, pa ker

*) Odperta je celo šolsko léto, razun sabot, nedelj in zapo-
vedanih praznikov, zjutrej od 10 do 12, popoldan pa od
3 do 6 vsakimu prijatlu branja in slovstva raznih razdelkov.
Pisatelj.

niso za veliko in ker je škode čez 7000 gld., spet pro-
sim, de bi nam miloserčni ljudje kake darove podelili.
Jernej Arko, Vodiški fajmošter.

Pomagajmo svojim bratom na Štajarskim!

Novíce so že unidan opomnile neizrečene škode, ki
je Štajarce poleg Save od Brešc do Rajhenberga
po povodnji in toči zadela. Taka nevihta je bila, de
so ljudje mislili, de je sodni dan. Pridelki po njivah, v
nogradih, senožetih niso le do čistiga pokončani — am-
pak, kjer je nevihta razsajala, ni ne njiv, ne nogra-
dov, ne senožet — vse je s peskam posuto.

Škoda je strašna! 20 sosésk je ob vse prišlo.

Pomagajmo revežem, — pomagajmo jim hitro! Saj
so naši bratje, naši bližnji sosede! Novíce bojo rade
prejemale milodare, in jih odrajtale na svoje mesto.

Pomagajmo!

Nova knjiga.

*Nova nabera laških, nemških in slovenskih
pogovorov.* Na svitlo dal Jožef Premru, c. k.
gimnazijalni učenik, t. č. učenik slovenskiga jezika in
slovstva i. t. d. V Gorici 1850 v zalogi Paterno-
litove tiskarnice; v veliki osminki obseže 255 strani,
veljá 40 kraje.

Slovenci smo dobili s pričijočim délam koristne bu-
kve, kakoršnih dosihmal še nismo imeli; drugi narodi
pa imajo enacih knjig več in že dolgo. Takó napre-
duje po prizadevanju rodoljubih mož od dné do dné tudi
naše slovensko slovstvo v mnogoverstnih razdelkih.

Učeni gosp. profesor je vstregel s to knjigo trem
narodam, ki se hočejo nar poprej svojiga, potem pa
tudi ptujih jezikov dobro vaditi in scer po kratko-
časni poti prijaznih pogovorov v mnogoverstnih za-
dévah. Slovenec, ki se slovenski jezik uči, najde
v téh bukvah obširno pripomoč, se vaditi lepiga in
čistiga govora; ravno tako pripomoč najdeti v njih
Talijan in Nemec za svoj jezik. To je ena korist
hvale vredne knjižice. Druga pa je, de se Slove-
nec iz teh bukev tudi nemškiga in laškiga jezika
vadi, in nasprot Nemec slovenskiga in laškiga,
Talijan pa slovenskiga in nemškiga.

Zató to knjigo za berilo ne le šolam, ampak
vsacimu, ki se želí zraven svojiga materniga še dveh
jezikov vaditi, toliko bolj priporočimo, kër jo je gosp.
pisatelj prav modro v dva glavna déla razredil; prvi
del obseže besede, ktere veže v kratke poterdivne,
odrečivne, vprašavne, velivne stavke i. t. d. takó de
se v tem slovniškem delu duh vsaciga jezika na-
učiti da. Ko je gosp. učenik po ti poti počasi na-
prej postopal, pride v 2. delu na pogovore, katerih
je za različne navadne potrebe 48 skupej spravil. Na
koncu knjige so iména nar imenitniših umetnost,
vednost, rokodelstev i. t. d. pridjane. Začetek knjige
razlaga slovenske čerke in njih izrekovanje. Sém
ter tjé se je kak tiskarni pogrešek vrnil, ki se pa lahko
popraviti da. —

De bi se pač ta knjiga takó po svetu razširila ka-
kor zasluži v prid tréh narodov! Gospodu profesorju
gre serčna zahvala, de je s koristno knjigo pomnožil
slovensko slovstvo. Tiskár jo je lepo natisnil, in mi
bi nič družiga ne želeli, kakor de bi — z oziram na
šole — cena knjige nižji bila.

Društvo za povestnico (zgodovino) jugoslovansko v Zagrebu.

V Zagrebu se bo vstanovilo zgodovinsko društvo